

Nowoczesne narzędzia online

dla prenumeratorów DGP za darmo!

Zarejestruj się i korzystaj!
www.narzedzia.gazetaprawna.pl

Kalkulatory

Akty prawne

Aktywne druki

Wskaźniki i stawki

PRENUMERATA

2015

KADRY i PŁACE

TYGODNIK DLA PRENUMERATORÓW

Czwartek
19 lutego 2015
nr 34 (3927)

DGP gazetaprawna.pl
DZIENNIK.PL FORSA.PL

Dziś 8 stron dodatku UBEZPIECZENIA i ŚWIADCZENIA a w nim:

Podatki emerytów do końca lutego
Świadczenia ZUS musi złożyć deklarację PIT za takie osoby. Chyba że mają inne źródła dochodów lub rozliczają się z małżonkiem **D1**

Jak oskładać szkolenie członka RN
Należności Nowelizacja przepisów wywołała wątpliwości. Nawet ZUS nie udziela jednoznacznych odpowiedzi **D2**

Czas na roczną informację
Obowiązki Firmy przekazują ubezpieczonym dane o składkach w podziale na miesiące. W tym roku muszą to zrobić do 2 marca **D3**

w numerze

Najnowsze orzecznictwo SN o płacach

C4-5

Dla celów podatkowych lepiej godzić się przed sędzią

C7

Brak informacji działa na korzyść pracowników

C8

AKTUALNOŚCI

Światło w tunelu. Czy jest sposób na niemieckie kary

Ciągle głośno o niemieckiej płacy minimalnej, szczególnie w kontekście kierowców. Przypomnijmy, że stawka 8,5 euro za godzinę pracy została zawieszona tylko w stosunku do przejeżdżających przez Niemcy w tranzycie. Zatem dla realizujących przewozy transgraniczne i kabotaż trzeba ją wypłacać. Za niewypłacenie grozi nawet 500 000 euro kary. Czy warto więc ryzykować? Zdaniem niektórych prawników tak, bo nawet jeśli niemieckie służby celne nałożą kary na polskich przewoźników, to jeszcze nie oznacza, że trzeba je będzie płacić. Ratunku można szukać w polskich sądach. To bardzo dobra wiadomość, ale... No właśnie, jest jedno „ale”, bo nie wszyscy prawnicy się z tym zgadzają.

Lech Gniady

radca prawny w kancelarii Peter Nielsen & Partners

Sąd polski może m.in. odmówić uznania i wykonania orzeczenia, jeżeli zostanie wykazane, że dotyczy ono czynów, które nie stanowią przestępstwa lub wykroczenia w świetle prawa polskiego. Zatem bez pomocy polskiego wymiaru sprawiedliwości, niemieckie przepisy staną się częściowo lex imperfecta

Sądy nie tylko nie będą mogły odmówić wykonania orzeczenia niemieckiego z uwagi na brak podwójnej przestępczości, lecz w ogóle nie będą się zajmowały zagadnieniem kar nakładanych przez niemieckie organy na polskie firmy transportowe. Nie przewidyje tego bowiem kodeks postępowania karnego

Zbigniew Krüger

partner w kancelarii Krüger & Partnerzy

PROCEDURY

Dbają o bhp, ale z ZUS mają kłopoty

Niekiedy pracodawca musi zapewnić załodze odzież roboczą. Może jednak zamiast tego wypłacić ekwiwalent, który korzysta ze zwolnienia od podatku i wyłączenia z podstawy wymiaru składek ZUS. Wątpliwości pojawiają się w odniesieniu do prania w domu odzieży roboczej. Wynikają one z negatywnych interpretacji ZUS. **ML D1**

PODATKI

Prywatny użytek auta służbowego z problemami

Ustalenie od 1 stycznia 2015 r. ryczałtów za używanie auta firmowego do celów służbowych niewątpliwie ułatwiło życie pracodawcom, którzy dotychczas stosowali różne metody wycen, nie mając pewności, czy akurat dana metoda znajduje aprobatę urzędu skarbowego. Jednak wprowadzenie konkretnej kwoty w ustawie o PIT nie rozwiązało wszystkich problemów. Odżył bowiem problem z ustaleniem momentu powstania przy-

chodu. Nie wiadomo, kiedy go rozliczyć, w sytuacji gdy pracownik korzysta z auta przez część miesiąca, a pracodawca wypłaca pensję 10. dnia kolejnego miesiąca. Kadrowcy potwierdzają, że jest z tym problem. Są jednak możliwości radzenia sobie z nim. Jedna firma na przykład poprosiła o pisemne zgody pracowników na potrącenia z pensji wypłacanych w kolejnym miesiącu składek i podatku od ryczałtu. **KD C3**

SPORY ZBIOROWE

Sąd zakazał strajku w JSW. Ale czy rzeczywiście mogli...

Pracodawcy z branży górniczej nie mają lekko. Ostatnie strajki dają się im we znaki do tego stopnia, że szukają wszelkich możliwych rozwiązań, które pozwolą im chronić się przed protestami załogi. Jednym z nich jest powołanie się na przepisy kodeksu postępowania cywilnego i złożenie wniosku do sądu o zabezpieczenie roszczenia niepieniężnego w formie zakazu prowadzenia strajku. Tak też się stało w przypadku Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Pojawia się pytanie, czy sąd

miał prawo wydać taki zakaz. Zdaniem jednych prawników – tak, pisaliśmy o tym w DGP nr 31/2015. Są też zdania odmienne, o czym w dzisiejszym numerze. Ekspert przedstawia wiele argumentów przemawiających za sprzecznością takiego zakazu z przepisami. Ba! Nawet z samą konstytucją. Problemu by nie było, gdyby pracodawcy mogli wszcząć w trybie przyspieszonym procedurę o zbadanie legalności strajku. **KD C3**

AKTUALNOŚCI

Czy jest sposób na niemieckie kary

PROBLEM: Od 1 stycznia 2015 r. weszła w Niemczech w życie ustawa o płacy minimalnej (Mindeslohngesetz; dalej: MiLoG). Zdaniem niemieckich władz ma ona obejmować nie tylko pracowników delegowanych, ale również pracowników branży transportowej przejeżdżających przez Niemcy. Spowodowało to duży niepokój m.in. z uwagi na wysokość kar grozących za niedostosowanie się do niemieckich przepisów (maksymalnie 500 000 euro). Po negocjacjach pomiędzy stroną polską a niemiecką zawieszono stosowanie stawki 8,5 euro do czasu, aż Komisja Europejska wyda w tej sprawie stanowisko, ale tylko w stosunku do przejeżdżających transzytowych. Zatem przy przewozach transgranicznych (np. Polska–Niemcy)

oraz kabotażu stawkę niemiecką trzeba wypłacać. Nadal więc aktualny i istotny pozostaje problem wysokich kar. Lech Gniady, radca prawny z kancelarii Peter Nielsen & Partners, jako pierwszy zwrócił uwagę na kwestie wykonania w Polsce decyzji niemieckich organów celnych. Dokonując analizy przepisów, uzasadnia, że polskie sądy mają możliwość odmowy wykonania niemieckiego orzeczenia. Bo choć kary mają charakter administracyjny, to o ostatecznej ich egzekucji rozstrzygnie nasz sąd, stosując procedurę karną. Potwierdza to m.in. prof. Michał Królikowski, adwokat z kancelarii Prof. Marek Wierzbowski i Partnerzy. Temat wzbudził dyskusję wśród ekspertów, którzy, jak się okazuje, mają różne opinie. KD

LECH GNIADY

radca prawny w kancelarii Peter Nielsen & Partners

TAK

Zgodnie z niemiecką ustawą o płacy minimalnej niestosowanie się do wymogów płacy minimalnej stanowi wykroczenie administracyjne. Z uwagi na fakt, że naruszenie ustawy traktowane jest jako wykroczenie, objęte jest europejską współpracą w zakresie przestępstw i wykroczeń. Aby jednak polskie sądy przystąpiły do wykonania orzeczenia niemieckich organów celnych, orzeczenie to musi stać się prawomocne. Polscy przewoźnicy ukarani grzywną powinni więc w pierwszej kolejności wykorzystać drogę odwoławczą przed niemieckimi organami. Gdyby procedura taka zawiodła, nie oznacza to jeszcze automatycznego wykonania grzywny wobec polskiej firmy. Bez pomocy polskiego sądu niemieckie organy nie są w stanie wykonać orzeczenia nakładającego karę finansową w stosunku do polskiej firmy, z wyjątkiem przypadków, w których polska firma posiada w Niemczech majątek nadający się do egzekucji. Zasady wzajemnej pomocy państw UE w powyższym zakresie reguluje Decyzja Ramowa Rady 2005/214/WSiSW z 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania kar o charakterze pieniężnym (Dz.Urz. UE, z 2005 r. L 76, s. 16). Powyższa decyzja została zrealizowana m.in. poprzez wprowadzenie do ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. nr 89, poz. 555 ze zm.) przepisów rozdziału 66b, tj. art. 611ff i nast. Warto przy tym podkreślić, że przepisy te mają zastosowanie nie tylko do orzeczeń sądów karnych, ale również wszelkich kar finansowych, nakładanych decyzjami organów administracyjnych (np. niemieckich organów celnych) pod warunkiem, że osoba ukarana ma możliwość odwołania się do sądu właściwego również w sprawach karnych. Dokładnie taka sytuacja zachodzi w przypadku kar nakładanych za naruszenie niemieckich przepisów o płacy minimalnej. Co ważne, zarówno decyzja ramowa Rady, jak i polskie przepisy przewidują możliwość odmowy wykonania orzeczenia. Sąd polski może m.in. odmówić uznania i wykonania orzeczenia, jeżeli zostanie wykazane, że orzeczenie dotyczy czynów, które nie stanowią przestępstwa lub wykroczenia w świetle prawa polskiego. Ponadto, zgodnie z art. 11 decyzji ramowej, Polska ma również prawo do stosowania amnestii lub ulaskawienia wobec orzeczeń przekazanych jej do wykonania. Z uwagi na to, iż strona polska jednoznacznie negatywnie oceniła nowe przepisy niemieckie, można liczyć na to, że korzystając z istniejących możliwości prawnych polskie władze będą odmawiały pomocy władzom niemieckim w zakresie dochodzenia wspomnianych grzywien. A bez pomocy polskiego wymiaru sprawiedliwości, niemieckie przepisy staną się częściowo tzw. lex imperfecta – a więc prawem niedoskonałym, które nie zawiera skutecznego mechanizmu dochodzenia sankcji za jego naruszenie. Nie eliminuje to jednak problemu w całości, z uwagi na możliwość nakładania kar również i na niemieckich kontrahentów polskich przewoźników czy ograniczeń w zakresie startowania w przetargach publicznych, w przypadku ukarania za wykroczenia przeciwko niemieckiej płacy minimalnej.

PIOTR FOITZIK

adwokat w kancelarii prawnej Chałas i Wspólnicy

NIE

W mojej ocenie brak podstaw do zastosowania w tym przypadku art. 611ff i następnych k.p.k., z uwagi na to, iż karą o charakterze pieniężnym w rozumieniu tych przepisów jest obowiązek uiszczenia przez sprawcę określonych w orzeczeniu: kwoty pieniężnej jako kary za popełnienie przestępstwa, zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego, jeżeli nie mógł on w ramach postępowania karnego dochodzić roszczeń o charakterze cywilnym, kwoty pieniężnej na rzecz funduszu publicznego lub organizacji pomocy ofiarom przestępstw oraz kosztów procesu. Nie wchodząc w szczegółową analizę treści ustawodawstwa niemieckiego, kary, o których mowa, nie powinny być uznane za objęte wskazanym wyliczeniem. Z kolei Decyzja Ramowa Rady 2005/214/WSiSW stwierdza, iż kara o charakterze pieniężnym oznacza zobowiązanie do zapłaty: określonej w orzeczeniu kwoty pieniężnej w związku z popełnieniem przestępstwa lub wykroczenia; zadośćuczynienia zasądanego w tym samym orzeczeniu na rzecz pokrzywdzonych, jeżeli pokrzywdzony nie może w ramach tego postępowania zgłaszać roszczeń cywilnoprawnych, a sąd działa w ramach wykonywania swojej właściwości w sprawach karnych; kwoty pieniężnej na poczet kosztów postępowania sądowego lub administracyjnego prowadzącego do wydania orzeczenia oraz kwoty pieniężnej na rzecz funduszu publicznego lub organizacji pomocy ofiarom określonej w tym samym orzeczeniu. Prounijną wykładnią przepisów nie może jednak, w mojej ocenie, prowadzić do modyfikacji jednoznacznych zapisów polskiego ustawodawcy. Niektórzy podnoszą również, iż kryterium przyjęcia czy można mówić o „karze o charakterze pieniężnym” w tym wypadku jest możliwość skierowania sprawy do rozstrzygnięcia przez sąd właściwy w sprawach karnych. W mojej ocenie luka w istniejącej regulacji nie pozwala na zastosowanie art. 611ff i nast. k.p.k. w odniesieniu do przedmiotowych kar nakładanych na polskich przewoźników.

DR MARCIN WARCHOŁ

Instytut Prawa Karnego, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego

TAK

Paragraf 21 pkt 3 MiLoG przewidując karę za naruszenie przepisów o płacy minimalnej dla pracodawców zagranicznych, określonych w par. 20 tej ustawy mówi wyraźnie, że to naruszenie jest wykroczeniem. Nie chodzi tu o sankcję czysto administracyjną. Ustawodawca niemiecki posługuje się w tym przepisie pojęciem Die Ordnungswidrigkeit, a ono oznacza wykroczenie. Z tego względu egzekucja ewentualnych kar poddana jest reżimowi określonymu w art. 611 ff i następnym k.p.k. A skoro tak, to polskie sądy będą uprawnione do odmowy wykonania orzeczenia niemieckiego o nałożeniu tej grzywny. Zgodnie bowiem z art. 611 fg k.p.k., można odmówić wykonania orzeczenia zagranicznego, jeżeli czyn, w związku z którym wydano to orzeczenie, nie stanowi przestępstwa według prawa polskiego. Chodzi tu o warunek podwójnej przestępczości. A tu nie jest on spełniony. Zgodnie z art. 5 Decyzji Ramowej Rady 2005/214/WSiSW zarówno polski ustawodawca, implementując tę decyzję, posługuje się pojęciem przestępstwa i wykroczenia, jak i ustawodawca niemiecki. Patrząc na tłumaczenie niemieckie tej decyzji (RAHMENBESCHLUSS 2005/214/II DES RATES, w skrócie RB Geld) w jej art. 5, gdzie jest mowa o jej zakresie zastosowania (Anwendungsbereich) wyraźnie ustawodawca niemiecki mówi, że chodzi w niej o Straftaten und Ordnungswidrigkeiten, czyli o przestępstwa i wykroczenia. Nie budzi zatem wątpliwości, że z zestawienia par. 21 pkt 3 ustawy o wynagrodzeniu minimalnym (MiLoG) z art. 5 decyzji ramowej w tłumaczeniu niemieckim (RB Geld) wynika, iż polskie sądy będą mogły na podstawie art. 611 fg odmawiać wykonania w Polsce niemieckich grzywien nałożonych na polskich pracodawców.

DR ANNA KRAWIEC

wykładowca Akademii Leona Koźmińskiego

TAK

Literalna wykładnia art. 1a Decyzji Ramowej Rady 2005/214/WSiSW pozwala na przyjęcie, że Decyzja odnosi się nie tylko do sytuacji, w których wydanie orzeczenia było spowodowane popełnieniem przestępstwa albo wykroczenia, lecz także wtedy, gdy chodzi o inne czyny podlegające karze o charakterze pieniężnym. Przede wszystkim chodzi tu o kary nałożone w postępowaniu o charakterze administracyjnym, występujące także w niemieckim porządku prawnym, jak np. sankcja związana z naruszeniem przepisów o ruchu drogowym, nałożona przez funkcjonariuszy niemieckiej policji. Za każdym razem musi jednak istnieć formalna możliwość przekazania sprawy do rozpoznania sądowi właściwemu w sprawach karnych. Taka sytuacja występuje właśnie w wypadku nałożenia kary w związku z naruszeniem niemieckich przepisów o płacy minimalnej. Wprawdzie mandat karny nakłada organ administracyjny (służba celna), to jednak osoba, wobec której zastosowano tego typu sankcję, może skorzystać z postępowania odwoławczego przed sądem karnym (zob. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-69/10, Samba Diouf oraz wyrok TSUE z 14 listopada 2013 r., C-60/12, Marián Baláž). Omawiane zagadnienie należy interpretować jednak wąsko i tylko w tym zakresie, jaki wynika wprost z treści decyzji. Decyzja nie będzie miała zastosowania do tych czynów, których popełnienie w żaden sposób nie może być objęte postępowaniem przed sądem karnym. Stąd też, nawet wtedy, gdy początkowo uruchomiona procedura mieści się w zakresie działań uprawnionego organu o charakterze administracyjnym, a następnie zostaną podjęte czynności w ramach postępowania przez właściwy sąd karny, stosowanie decyzji będzie zasadne. Decyzja została implementowana 22 marca 2007 r. Z jej art. 20 ust. 3 wynika, że każde państwo członkowskie może odmówić uznania i wykonania orzeczenia, w wypadku gdy zaświadczenie określone w art. 4 pozwala podejrzewać, że naruszone zostały prawa podstawowe lub podstawowe zasady prawne zawarte w art. 6 traktatu. Wówczas zastosowanie ma procedura określona w art. 7 ust. 3 decyzji. Stosowanie mechanizmów ograniczających, czy też nawet wykluczających korzystanie z unormowań określonych w decyzji, co do zasady nie powinno być nadużywane, a podstawy odmowy uznania czy wykonania takiego orzeczenia powinny podlegać ścisłej interpretacji. Zgodnie z art. 20 ust. 8 decyzji, każde państwo członkowskie, które w danym roku kalendarzowym skorzystało z procedury określonej w art. 20 ust. 3 decyzji, na początku kolejnego roku kalendarzowego jest zobowiązane do poinformowania Rady i Komisji o przypadkach odmowy uznania lub wykonania orzeczenia z powodów określonych w tym przepisie.

ZBIGNIEW KRÜGER

partner w kancelarii Krüger & Partnerzy

NIE

Sądy nie tylko nie będą mogły odmówić wykonania orzeczenia niemieckiego z uwagi na brak spodwójnej przestępczości, lecz w ogóle nie będą się zajmowały zagadnieniem kar nakładanych przez niemieckie organy na polskie firmy transportowe za nieprzestrzeganie tamtejszych przepisów o płacy minimalnej, gdyż nie zakłada tego brzmienie art. 611ff k.p.k. Decyzje ramowe nie podlegają stosowaniu bezpośrednio, a jedynie nakładają na państwa członkowskie obowiązek ich implementacji. Przepisy kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia nie zawierają własnych regulacji implementujących Decyzję Ramową, lecz odsyłają do uregulowań w k.p.k. Te zaś muszą być interpretowane ściśle. Nie można zatem z brzmienia decyzji ramowej czy jej niemieckiego tłumaczenia wywodzić możliwości stosowania procedury przewidzianej w art. 611ff k.p.k. do kar administracyjnych, związanych z niemiecką minimalną stawką dla kierowców. Problem jest jednak czysto akademicki. Choć regulacja niemiecka jest rażąco sprzeczna z prawem unijnym, to dopóki sprawą nie zajmie się Komisja Europejska, przepisy te będą obowiązywać i z pewnością, że Niemcy nie będą bawić się w procedurę przewidzianą w art. 611ff k.p.k., tylko egzekwować kary w sposób najłatwiejszy: poprzez zajęcie pojazdów w trybie tamtejszej egzekucji administracyjnej. Dla firm transportowych może wiązać się to nie tylko z własnymi stratami, ale także roszczeniami klientów, których towary były transportowane zajętym pojazdem. Właściciele firm transportowych muszą także wiedzieć o ryzyku, że mogą stracić samochód lub naczepe, także w przypadku gdy całość winy ponosi klient, np. gdy przewożony towar nie zgadza się z deklaracją w dokumentach przewozowych. Na zabezpieczenie tych należności zagraniczne organy celne zajmują towary, jak i pojazdy w drodze egzekucji administracyjnej. Podobnie może być w przypadku niemieckich kar administracyjnych, związanych z przepisami o płacy minimalnej.